

ስል ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) ፡ ኮሮና ቫይረስ 2019 በሽታ ማዎቅ የሚገባዎ ጉዳዮች

ኮሮና ቫይረስ 2019 በሽታ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) ምንድነው?

ኮሮና ቫይረስ 2019 በሽታ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) ከሰው ወደ ሰው በትንፋሽ የሚተላለፍ በመተንፈሻ አካል ላይ የሚከሰት ህመም ነው። ለ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) መንስኤ የሆነው በሽታ አምጪ ሕዋስ የኖቭል ኮሮናቫይረስ በመባል የሚታወቅ ሲሆን ይህም በሽታ አምጪ ሕዋስ መጀመሪያ መኖሩ የታወቀው በውሳኔ ምኞት የተከሰተውን ወረርሽኝ ተከትሎ በተደረገ ጥናት ነው።

በዩ ኤስ የሚኖሩ ሰዎች በ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) ሊያዙ ይችላሉ?

አዎን ሊያዙ ይችላሉ። በተወሰኑ የዩናይትድ ስቴትስ አካባቢዎች ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) ከሰው ወደ ሰው በመዛመት ላይ ይገኛል። በ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) መያዙ ከተረጋገጠ ሰው ጋር (ለምሳሌ የጤና ባለሙያ ወይም የቤተሰብ አባል ሊሆን ይችላል) የቅርብ ግንኙነት ያላቸው ሰዎች በ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) የመያዛቸው እድል ከፍተኛ ይሆናል። ከዚህ በተጨማሪም ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) ከሰው ወደ ሰው እየተዛመተ የሚገኝባቸው አካባቢዎች የሚኖሩ ወይም ወደዚህ አካባቢዎች በቅርብ ግዜ ሄደው የተመለሱ ግለሰቦች በ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) የመያዝ እድላቸው ከፍተኛ ነው። በአሁኑ ሰአት ከሰው ወደ ሰው እየተዛመተባቸው ስለሚገኝባቸው ስፍራዎች ለማወቅ የሚከተለውን ድህረገጽ ይጎብኙ፤ <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/about/transmission.html#geographic>.

እስካሁን በዩ ኤስ ኤ በ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) መያዛቸው የተረጋገጠባቸው ሰዎች ተገኝተዋል?

አዎን ተገኝተዋል። የመጀመሪያው የ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) ኬዝ (የተያዘ ሰው) በዩናይትድ ስቴትስ ሪፖርት የተደረገው በሜሪላንድ ሪፖርት 21፣ 2020 ነበር። እስካሁን በዩናይትድ ስቴትስ በ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) መያዛቸው የተረጋገጠ ሰዎችን ቁጥር ለማወቅ ወደ ሲ ዲ ሲ ድህረገጽ <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/cases-in-us.html> በመሄድ መመልከት ይችላሉ።

ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) የሚዛመዱባቸው ማንኛውም ምንድናቸው?

ለ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) መንስኤ የሆነው በሽታ አምጪ ሕዋስ መጀመሪያ ከእንስሳቶች የመነጨ/የተገኘ ነው የሚል እምነት ቢኖርም በአሁኑ ሰአት ከሰው ወደ ሰው በመዛመት ላይ ይገኛል። በሽታ አምጪው ሕዋስ በቀንኛነት ከአንድ ሰው ወደ ሌላኛው (ከ 6 ፊት ባነሰ ርቀት የተቀረፈው እንደሆነ) በትንፋሽ ውስጥ አብረው ከሚወጡ ጠብታ ብናኝ አማካኝነት የሚተላለፍ ናቸው ተብሎ ይታመናል። ይህም አንድ በሽታ አምጪ የተጠቃ ግለሰብ ሌላ ያልተጠቃ ሰው በአቅራቢያው እያለ (ከ 6 ፊት ባነሰ ርቀት) በሚያስነጥስ ግዜ የሚከሰት ነው። ከዚህም በተጨማሪም አንድ ግለሰብ የበሽታ አምጪ ሕዋስ ያረፈበትን/የተበከለን ቁሳቁስና የቤትና የቢሮ እቃዎች በመንካትና በመቀጠልም በዛው እጅ አፍንጫንና አይንን በመንካት በ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) ሊያዙ ይችላሉ። ይሁንና ይህ ሁለተኛው የመተላለፊያ መንገድ እንደዋና መተላለፊያ ተደርጎ አይወሰድም። ስለአዲሱ ኮሮናቫይረስ መተላለፊያ መንገዶች እስካሁን የታወቁ ጉዳዮችን ለመመልከት <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/about/transmission.html> የሚለውን ድህረገጽ ይጎብኙ።

የ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) በሽታ የህመም ምልክቶች ምንድናቸው?

በ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) በሽታ የተጠቁ ታማሚዎች ከዝቅተኛ እስከ ከፍተኛ በሆነ ደረጃ የሚከተሉት የመተንፈሻ አካል ላይ የሚከሰት የህመም ምልክቶች የታዩባቸዋል፤

- ትኩሳት (ንዳድ)
- ሳል
- የትንፋሽ መቆራረጥ

የ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) በሽታ መንስኤ የሆነው የበሽታ አምጪ ህዋስ የሚያስከትለው ውስብስብ የጤና ችግር ምንድነው?

አንዳንድ ሰዎች ሁለቱም ሳምባቸው በሳንባ ምች ይጠቃል፤ በአንዳንድ ሰዎች ላይ ከአንድ በላይ የሆኑ የውስጥ የሰውነት ክፍሎች አገልግሎት መስጠት ማቆም ፣ እንዲሁም በአንዳንድ ህመማን ላይ የሞት አደጋ ያጋጥማል።

እራሴን ከበሽታው እንዴት መከላከል እችላለሁ?

ሰዎች በየእለቱ የሚከተሉትን የመተንፈሻ አካል ህመምን ለመከላከል የሚወሰዱ እርምጃዎችን በመውሰድ እራሳቸውን ከበሽታ መከላከልና መጠበቅ ይችላሉ፤

- ከታመሙ ሰዎች ጋር የሚደረግ የቅርብ ግንኙነትን ማስቀረት፤
- ባልታጠቡ እጅች አፍንጫን፣ አፍንጫንና አይንን ከመንካት መቆጠብ፤
- እጅዎን በውሀና በሳሙና ዘወትር ቢያንስ ከ20 ሴኮንዶች ላላነሰ ግዜ ይታጠቡ። ውሀና ሳሙና በአቅራቢያ በማይገኙበት ግዜያት 60% የአልኮል ይዘት ባለው የአልኮል ቤዝድ የእጅ መታጠቢያ/ማጽጃ (ሀንድ ሳኒታይዘር) እጅዎትን ያጽዱ/ያብሱ።

ዕርስዎ የታመሙ እንደሆነ የመተንፈሻ አካል በሽታውን ወደሌሎች እንዳይዛመዱ ለማድረግ፤

- በታመሙ ወቅት በቤትዎ ውስጥ ይቆዩ/ይቀመጡ፤
- በሚያስለ ወይም በሚያስነጥሱ ግዜ አፍንጫንን በሰፍት/በቲሽ በመሸፈን የተጠቀሙበትን ሰፍት/ቲሽ ወደቆሻሻ ማጠራቀሚያ ይጠሉ፤
- በተደጋጋሚ የሚነካኩ ቁሳቁሶችንና የጠረጴዛ የላይኛው ክፍሎችን በተደጋጋሚ ማጽዳትና መጠከል በሚከላከሉ ማጽጃዎች ይወልዱ።

ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) እየተዛመተ ከሚገኝበት አካባቢ በቅርቡ ከጉዞ የተመለሱ ከሆነ ምን ማድረግ ይኖርብኛል?

በችግር ከተጠቃ አካባቢ የሚመጡ ከሆነ 2 ሳምንት ለሚዘልቅ ግዜ እንቅስቃሴ እንዳያደርጉ እቅብ/ገደብ ሊደረግባች ይችላል። በዚህ ግዜያት ውስጥ ትኩሳት፣ ሳልና የትንፋሽ መቆራረጥ የመሳሰሉ የህመም ምልክቶች የሚታዩበት ከሆነ የህክምና ዕርዳታ ለማግኘት ይሞክሩ። ጤናዎን ወደሚከታተልልዎት ተቋም ቢሮ ከመሄድዎ በፊት ስልክ በመደወል የህመምን ምልክቶች ሄደው ስለነበረበት አካባቢ መረጃ ይስጡ። በመቀጠልም ሌሎች ሰዎችን ለበሽታው ተጋላጭ ሳያደርጉ እንዴት የህክምና አገልግሎት ማግኘት እንደሚችሉ መመሪያ ይሰጡታል። ታመሙ በሚቆዩባቸው ግዜያት ከሌሎች ሰዎች ጋር ግንኙነት ያስቀሩ፣ በቤትዎ ውስጥ ይቀመጡ እንዲሁም ወደ ሌሎች በሽታው የሚተላለፍበትን አጋጣሚዎች ለመቀነስ ሲባል የጉዞ ፕሮግራሞችን ሁሉ ያራዝሙ።

ለዚህ በሽታ ክትባት አለው?

በእሁኑ ሰአት ከ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) የሚከላከል ምንም አይነት ክትባት የለም። ተመራጭ ከበሽታው የመጠበቂያ መንገድ የሚከተሉትን በየዕለቱ የሚወሰዱ የመከላከያ እርምጃዎችን (ከታመሙ ሰዎች ጋር ንክኪን በማስቀረትና፣ በተደጋጋሚ እጅን በመታጠብ) በመውሰድ ነው።

ህክምናስ ይኖረው ይሆን?

የ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) በሽታን ለማከም የሚከናወን ጸረ ቫይረስ ህክምና የለም። በ ሲ ኦ ቪ ኦይ ዲ (COVID-19) የታመሙ ሰዎች የሚታዩ የህመም ምልክቶችን/መገለጫዎችን ለማቃለል የሚረዱ የህክምና ዕርዳታ ማግኘት ይችላሉ።

Translation provided by

ለበለጠ መረጃ፡ www.cdc.gov/COVID19 ወይም ስልጠና ድህረገጽ በመሄድ ይጎብኙ